

**Granskning av rutiner för ansökan om ersättning
från Migrationsverket**
Jämtlands Gymnasieförbund

Direktionen

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
2. Granskningsresultat	5
3. Bedömning och rekommendationer	8

Sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

Antal asylökande har ökat de senaste åren och förbundet kan få ersättning från Migrationsverket för asylsökande. På uppdrag av revisorerna i Jämtlands gymnasieförbund har Deloitte granskat rutiner för ansökan om ersättning från Migrationsverket.

Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns tillfredställande rutiner kring ansökan om ersättning från Migrationsverket och om det finns en tillräcklig intern kontroll?

Svar på syfte och revisionsfråga

Vår bedömning är att det i huvudsak finns tillfredställande rutiner för ansökan om ersättning från Migrationsverket. Alla elever märks i verksamhetssystemet vilket skapar förutsättningar för god kontroll. Det genomförs också en rimlighetsbedömning av ansökningar.

Vi anser att den interna kontrollen kan stärkas, främst genom att det genomförs någon kontroll av inlämnade uppgifter samt att rutinen dokumenteras.

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Dokumentera rutinen för ansökningar till Migrationsverket.
- Genomför kontroller av att all möjlig ersättning söks.
- Utred varför administratörerna beräknat antal perioder på olika sätt. Det bör också finnas en regelbunden kontakt mellan administratörerna att säkerställa att alla gör på samma sätt.
- Se till att rektorer är informerade om möjligheten att ansöka om medel för extraordinära kostnader. Då minskar risken för att kostnader som berättigar till ersättning inte uppmärksammas.

DELOITTE AB

Östersund 2016-10-16

Veronica Blank

Certifierad kommunal revisor

1. Inledning

Uppdrag och bakgrund

Mottagandet av nyanlända har ökat i alla medlemskommuner. Det finns möjlighet att ansöka om ersättning från Migrationsverket för ungdomar som väljer att gå gymnasium samt även för andra utgifter, exempelvis tolkkostnader, extraordinära kostnader samt SFI. Ansökan måste lämnas in till Migrationsverket inom en viss tidsperiod (normalt 1 år) därefter förloras möjligheten att ansöka om ersättning. Det är viktigt att det finns rutiner för att hantera ansökningar, samt en tydlig ansvarsfördelning, annars finns det en risk att förbundet går miste om medel.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i jämtlands gymnasieförbund har Deloitte granskat rutiner för ansökan om ersättning från Migrationsverket.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns tillfredställande rutiner kring ansökan om ersättning från Migrationsverket och om det finns en tillräcklig intern kontroll?

Granskningen har avgränsats till att omfattat följande revisionsfrågor:

- Finns dokumenterade rutiner för ansökan om ersättning från Migrationsverket?
- Är ansvarsfördelningen tillfredställande?
- Hur säkerställer direktionen att alla möjliga ansökningar görs?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

I denna granskning har revisionskriterierna huvudsakligen utgjorts av.

- Kommunallagen, Lag (2006:544), 6 kap, 7 §.
- Förordning om statlig ersättning för vissa utlännningar (2010:1122)
- Migrationsverkets anvisningar
- Interna styrdokument

Metod

Granskningen har genomförts med följande metod:

- Rutiner inklusive ansvarsfördelning har kartlagts genom intervjuer och dokumentstudier.
- Ett antal stickprovskontroller har genomförts, dels för att bekräfta vår förståelse för rutinen, dels för att få en bild av hur väl rutinen fungerar.

2. Granskningsresultat

Regler för ersättning från Migrationsverket

Förbundet har rätt till ersättning för asylsökande elever och tillståndssökande elever. För att det ska vara möjligt att få ersättning måste en ansökan lämnas in till Migrationsverket. På Migrationsverkets hemsida finns information om vilka medel som förbundet kan ansöka om.

För gymnasieskolans del finns möjlighet att få ersättning för ungdomar som påbörjat gymnasiet och är under 18 år. Ersättning erhålls under hela gymnasietiden, men kravet är att ungdomen påbörjat gymnasiet innan 18 års ålder. Den gäller dels för asylsökande men ersättning kan också erhållas för tillståndssökande ungdomar.

Ersättningen per elev är en shablonersättning. Den uppgår för närvarande till 110 800 kronor per år för en elev i gymnasieskola och gymnasiesärskola. Ersättningen ska täcka de kostnader som kommunen har för utbildningen inklusive skolskjuts. Kommunen kan dock exempelvis ansöka om ersättning för extraordinära utbildningskostnader såsom skolskjuts för särskoleelever samt ersättning för kostnader för extra skollokaler.¹

Schablonersättningen kan maximalt erhållas i 10 fyraveckorsperioder.

Omfattning

De flesta av de asylsökande ungdomarna läser ett program som heter språkintröduktion. I dagsläget är det förbundets största program. Det skedde en stor ökning av antalet ungdomar under 2015 men det har avstannat något under 2016.

Ansökningar om ersättning till Migrationsverket görs i alla medlemskommuner. Den största andelen ansökningar görs i Östersund. För närvarande (oktober 2016) fanns följande antal inskrivna elever på programmet språkintröduktion i de olika kommunerna:

Östersund: 146 st

Ragunda: 46 st

Bräcke: 36 st

Framst söks ersättning för de enskilda eleverna men det har också ansökts om ersättning för extra skollokaler i Bispgården. Den ansökan omfattade ca 70 tkr. Det finns också rätt till ersättning för SFI-

¹ Migrationsverket.se

undervisning och eftersom Bräcke bedriver den undervisningen vid gymnasiet, har en ansökan lämnats in om där. Ansökan ska även göras för skollokaler i Östersund men den har inte skickats in än. Enligt intervju finns ingen risk för att den ansökan inte ska kunna lämnas in i tid.

Rutiner

Enligt Migrationsverkets regler ska ansökan om ersättning lämnas in senast ett år i efterhand. Det finns inga skriftliga rutiner för ansökan om ersättning vid förbundet.

Den största delen av ansökningarna avser schablonersättning för de enskilda eleverna. Ansökan görs på pappersblanketter och varje elev skrivs in manuellt. Det har pratats om att Migrationsverket ska digitalisera tjänsterna men än så länge är ansökan manuell.

Ansökningar omfattar påbörjade 4-veckors perioder. De lämnas in en gång per termin i samtliga medlemskommuner.

Administratörer vid skolorna i medlemskommunerna (3 st) sammanställer uppgifterna för respektive kommun och skickar in ansökan till Migrationsverket. Administratörerna sitter fysiskt i Bräcke, i Bispgården samt Östersund.

Enligt intervju är det lättare att hålla kontroll på eleverna i Bräcke och Ragunda eftersom de är betydligt färre än i Östersund.

Det finns ett systemstöd, "Extens" som används för att skriva in alla elever som går gymnasiet och det är också det som används för att hålla kontroll på vilka

elever förbundet kan få ersättning för från Migrationsverket.

Rent praktiskt märks de aktuella eleverna på två sätt. Är de asylsökande saknar de personnummer och de fyra sista siffrorna består därför av en bokstavskombination istället. Dessutom går de allra flesta av eleverna på språkinroduktionsprogrammet. Det innebär att det går att söka dem på två sätt i systemet.

När ansökan är gjord skickas kopia samt underlag till ekonomichefen vid förbundet så att en korrekt bokföring kan göras.

Ekonomichefen gör inga detaljerade kontroller av att underlaget som kommer från administratörerna är korrekt, däremot görs en rimlighetsbedömning. Det förs statistik över hur stora summor som erhållits och vid avvikelser, exempelvis mot förväntat värde eller föregående period, kontaktas administratören.

Migrationsverket kan rätta uppgifter och det har hänt någon gång. Exempelvis har de lagt till någon, eller tagit bort någon, eftersom de inte längre berättigar till ersättning.

Det görs också kontroller av ekonomichefen i budgetarbetet i samband med beräkning av kommande intäkter.

Vid delårs- och årsbokslut periodiseras intäkterna. Ekonomichefen samlar samtliga ansökningar och underlag i en pärm.

Stickprov

Som en del av granskningen har vi genomfört stickprov med avsikt att få förståelse för rutinen samt att testa den.

Metod

Vi har stickprovsvis valt ut elever ur förbundets verksamhetssystem. Urvalet omfattade en termins ansökningar (juni 2016).

Vi granskat de ansökningar som lämnats in för att kontrollera att uppgifterna stämmer med uppgifter som finns i förbundets system och att ersättning söks för alla personer.

- Alla elever i systemet finns med på ansökan.
- Att perioden stämmer med ansökan.

Stickproven omfattade alla kommuner: Östersund, Ragunda och Bräcke. Nedan antalet stickprov:

Östersund- 30 stickprov

Ragunda: 10 stickprov

Bräcke: 10 stickprov

Totalt har 40 stickprov genomförts.

Flest ansökningar har granskats i Östersund eftersom kommunen har den största andelen asylsökande vid gymnasieskolan.

Resultat

Vår granskning visar att ersättning söks för samtliga elever i urvalet.

Vi har uppmärksammat att beräkning av perioder görs på olika sätt i Östersund, Ragunda och Bräcke. Någon förklaring till varför har inte erhållits.

1. Bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att rutinen för ansökan om ersättning från Migrationsverket i huvudsak är tillfredställande.

Ansökningar om ersättning görs av administratörer ute vid de olika skolorna i medlemskommunerna. Det sker en kontroll genom att ekonomichefen i efterhand rimlighetsbedömer ansökningar och att den totala ersättningen är förväntad med hänsyn taget till antal elever.

Rutinen är inte dokumenterad och för att stärka den interna kontrollen rekommenderar vi att det görs. Rutinerna bör omfatta ansökningsförfarandet och vilka avstämningar som ska göras i efterhand.

Vår bedömning är att ansvarsfördelningen är vid ansökningsförfarandet i huvudsak är tillfredställande. Administratörerna som sköter inlämning av uppgifter har bra kontroll på vilka asylsökande som går vid skolan. Vi har uppmärksammat att det till viss del finns skillnader i ansökningar mellan kommunerna gällande antal 4-veckors perioder. Vi rekommenderar att det utreds varför det skiljer sig och beslutas om hur det ska göras. För att alla ska göra lika anser vi att det är bra om administratörer har regelbunden kontakt.

Det finns möjlighet att få ersättning för extraordinära kostnader. Hittills har det gjorts för lokaler i Bispgården och det ska göras för lokaler i Östersund.

Det är viktigt att rektorer regelbundet informeras om möjligheten till ersättning gällande extraordinära kostnader(exempelvis särskilt stöd). På så sätt minskar risken för att det finns ersättningsbara kostnader som inte uppmärksammas i verksamheten.

Genom att de elever som förbundet kan ansöka om ersättning för märks i systemet finns en kontroll på att ersättning söks för samtliga elever. Till viss del sker även en kontroll av Migrationsverket och de kan begära kompletteringar.

För att stärka kontrollen ytterligare rekommenderar vi att det regelbundet görs kontroller av att rätt underlag skickats in, exempelvis genom att genomföra liknande kontroller som vi gjort i granskningen.

1.1.Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Dokumentera rutinen för ansökningar till Migrationsverket.
- Genomför kontroller av att all möjlig ersättning söks.

- Utred varför administratörerna beräknat antal perioder på olika sätt. Det bör också finnas en regelbunden kontakt mellan administratörerna att säkerställa att alla gör på samma sätt.
- Se till att rektorer är informerade om möjligheten att ansöka om medel för extraordinära kostnader. Då minskar risken för att kostnader som berättigar till ersättning inte uppmärksammas

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related companies. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte’s more than 225,000 professionals are committed to making an impact that matters.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.